

Una novel·la poc convencional

Text > NARCÍS JUANOLA

Primera de tot, ens hem de felicitar que La Segona Perifèria, dins la seva políptica de reeditar novel·les d'autors catalans, ens serveixi aquesta exquisida menja editada per primer cop a El Cep i la Nansa el 2015, i que ara torna als prestatges de les llibreries amb un pròleg nou, aquesta vegada d'Artur Garcia Fuster.

A *Viladelsac*, Damià Bardera basteix una novel·la extravagant, que trenca amb els cànons de la novel·la clàssica, en la qual s'explica molt poc i es narra molt. Estructurada com un dietari, el protagonista, un nen de ciutat, ens des-

criu l'adaptació al poble dels avis quan la mare l'hi deixa, durant tot un curs escolar, perquè acaba d'enviudar.

Farcida d'humor negre i crueltat, passem d'un nen que ve del món superprotegit de la vida urbana a submergir-nos en la brutalitat rural enmig de vivències reals i de fantasies pròpies que l'eximeixen de culpa i, per tant, sense possibilitat de redempció. En aquesta visió salvatge i inquietant d'un Empordà amoral trobem un estol de personatges que envolten el nen de can Mosca i que són l'ànima de la seva transformació. A part d'uns avis gens protectors, fins i tot una

mica salvatge, hi trobem personatges com l'Amadeu Menjagossos, l'Anicet de cal Tendre, amics com en Nandu, en Cesc i la Mireia, i enemics acèrrims com en Josep Nemesi, que el narrador mata diverses vegades. Hi ha escenes costumistes, com la inseminació d'una vaca per part del veterinari o quan l'àvia talla el coll d'una gallina per fer caldo, descrites amb naturalitat infantil i que contrasten amb episodis salvatges, com quan buiden l'ull d'en Cesc, l'amic de la cama de fusta, perquè sigui un pirata de debò. Cada quinze dies l'envien a fer sessions amb la psicòloga de l'escola

per analitzar-li els malsons i atabalar-lo amb testos de Rorschach que no li fan gaire gràcia. De tant en tant, enyora la mare i té records del pare, un escriptor alcohòlic que va morir al llit de l'hospital, amb una ampolla de Larios sota el coixí, esperant un fetge nou.

En Bardera ens endinsa en un món sòrdid, travessant la frontera de la correcció política i transgredint a tort i a dret les convencions establertes. Amb una imaginació desbordant, posa en paraules d'en Mosca la història d'un any de descobertes estructurada en capítols molt curts i amb una prosa tan àgil que no pots deixar-lo ni un moment. És dels llibres que es llegeixen d'una sola tirada, i que, quan els aca-

bes, t'has quedat amb ganes de més. Llavors, aneu a la llibreria i compreu alguna de les seves antologies de contes. No us en penedireu.

En Bardera ens endinsa en un món sòrdid, travessant la frontera de la correcció política i transgredint a tort i a dret les convencions establertes

VILADELSAC

DAMIÀ BARDERA

Pròleg d'Artur Garcia Fuster

040 / ficció

BARDERA, Damià. *Viladelsac*.
Barcelona: La Segona Perifèria,
2025. 168 p.